

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace	
Název dokumentu	Ambulantní porod

Ambulantní porod

Ambulantní porod je alternativou domácímu porodu. Vychází vstříc přání rodičů, kteří nechtějí zůstat v porodnici, ale minimalizuje rizika pro matku a novorozence. Tento systém vyžaduje dobrou organizaci domácí péče o ženu i novorozence. Ambulantní porod zahrnuje brzké propuštění po porodu a další vyšetření a péči o matku a dítě přebírají obvodní gynekolog a obvodní pediatr.

Odchod z porodnice je zajišťován vlastní rodinou.

Podmínkou pro ambulantní porod je:

- Zcela normální (fyziologický) porod dítěte v termínu a nekomplikovaný zdravotní stav matky i novorozence.
- **Mikrobiologické vyšetření pochvy matky v době 4 až 6 týdnů před porodem.** Přítomnost některých bakterií v pochvě zvyšuje obecně riziko vzniku novorozeneckých infekcí. U SAG pozitivních matek ambulantní porod nedoporučujeme. Trváte-li na ambulantním porodu a byli jste SAG pozitivní nebo Vám nebylo provedeno vyšetření na streptokoka konzultujte riziko pro vašeho novorozence s lékařem novorozeneckého oddělení při podpisu negativního reverzu.
- V rodině nesmí mít nikdo otevřenou (tj. nakažlivou) formu tuberkulózy, jinak hrozí přenesení infekce na novorozence, který bude proti tomuto onemocnění teprve očkovan. Pokud se žena rozhodne pro ambulantní porod, je potřeba před porodem zařídit několik důležitých věcí:
 - musí se domluvit se svým pediatrem, zda je vezme do péče, vzít si na něj mobilní telefonní číslo, protože se může stát, že žena porodí o víkend nebo ve státní svátek
 - doporučujeme kontakt na laktační poradkyni a informovat svého obvodního gynekologa

Průběh ambulantního porodu

- Rodička je přijata na porodní sál, personál porodního sálu a novorozeneckého oddělení je vyrozuměn, že rodička požaduje ambulantní porod.
- Probíhají další fáze porodu, rodička může zůstat v péči porodní asistentky, která s ní přijíždí, jestliže má tato porodní asistentka s danou porodnicí jako právnickým subjektem uzavřenou pracovní smlouvu. Pokud tomu tak není, porodní asistentka zůstává s rodičkou, ale o rodičku bude pečovat porodní asistentka, která má službu na porodním sále. Porodní asistentka, která s rodičkou do porodnice přijela a doposud o ni pečovala, pak dále přebírá roli duly nebo partnera u porodu.
- Jestliže se jednalo o fyziologický porod a dosavadní průběh šestinedělí, je rovněž bez známek komplikací, dále pokud rodička porodila ve dne (mezi 6. až 20. hodinou) a ošetřující pediatr se vyjádřil ke zdravotnímu stavu novorozence jako fyziologickému (tedy, že miminko je zdravé a v pořádku) může být rodička propuštěna ambulantně
- Maminka je poučena porodníkem a pediatrem o možných komplikacích a rizicích svého jednání a podepisuje písemné prohlášení (tzv. **revers**) jak za sebe, tak i za dítě.
- Po těchto formalitách je propuštěna do domácího ošetření s doprovodem
- Jestliže výše uvedené podmínky nesplňuje, bývá poučena o vhodnosti krátkodobé hospitalizace.
- **Pokud žena porodí v noci, je po porodu předána do domácího prostředí až v denních hodinách, většinou po ranní vizitě.**

U většiny novorozenců má poporodní adaptace hladký průběh, může však být narušena:

- žloutenkou novorozence - fyziologická bývá patrná 2.-3. den po narození, vyskytuje se až u 50 % donošených novorozenců. Měření hodnot bilirubinu v krvi řeší rodina s obvodním pediatrem, který zajistí další postup.
- novorozenecká infekce - k manifestaci dochází během 72 hodin po porodu, nejnebezpečnější je infekce způsobená streptokokem agalactiae. Rizikovou skupinou jsou děti matek, které měly pozitivní kultivační test v těhotenství. Při zachytu streptokoka agalactiae se tyto ženy během porodu profylakticky zajišťují ATB. Odmítnutí zajišťovací léčby je nutno potvrdit negativním informovaným souhlasem.

Nejčastější komplikace poporodní péče u žen :

U žen má šestinedělí většinou nekomplikovaný průběh, výjimečně se objevuje pomalé zavinování dělohy , děložní krvácení, poporodní infekce s teplotou nad 38 st, poporodní uroinfekt ,poporodní trombóza, poporodní laktační/depresivní stavy (není radost z dítěte)
Vše vyžaduje rehospitalizaci.

Nevýhody ambulantního porodu

- Na matku jsou kladeny větší fyzické nároky než v porodnici, kde by mohla v případě potřeby dítě svěřit sestřám na novorozenecké oddělení a odpočinout si.
- Může být problém najít pediatra, který by byl ochotný převzít dítě po ambulantním porodu do své péče.
- Obíhání úřadů kvůli vyřízení rodného listu.
- Rodiče a obvodní pediatr musí zajistit nutná vyšetření a screening, které za normálních okolností probíhají v porodnici v průběhu hospitalizace.

Právní problematika

Ambulantní porod žádné právní předpisy v ČR nezakazují ani blíže neupravují. Podmínky pro ambulantní porod ale nepřímo vycházejí z právní úpravy informovaného souhlasu a práva na péči standardní kvality. Pokud právně způsobilá žena nechce v nemocnici po porodu zůstat, může další péči odmítnout pomocí tzv. negativního reversu. Podepsáním reversu zbavuje poskytovatele zdravotní péče odpovědnosti za případná rizika zhoršení svého zdraví nebo zdraví svého dítěte. Poučená rodička je vyzvána k podpisu reversu i za dítě s tím, že přebírá veškerou právní zodpovědnost za jeho případné zdravotní komplikace , pokud by k nim po odchodu došlo. Jestliže je dítě ve stavu, kdy je neodkladné provedení vyšetřovacího nebo léčebného výkonu nezbytné k záchraně jeho života nebo zdraví, pak má lékař právo rozhodnout o dalším pobytu dítěte v nemocnici, a to i proti vůli jeho zákonných zástupců. Rodiče (zákonní zástupci) mají právo zásadně rozhodovat o svém nezletilém dítěti. Přitom jsou ale povinni dbát jeho nejlepšího zdravotního zájmu. Pokud svým jednáním prokazatelně způsobí dítěti újmu na zdraví, mohou být trestně stíháni.

Právní předpisy

Ústavní zákon č.2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Článek 8 stanovuje, že osobní svoboda je zaručena. Dle tohoto článku platí, že nikdo nesmí být zbaven svobody jinak než z důvodu a způsobem, který stanoví zákon.

Podle § 34 z. č.372/2011 Sb. o zdravotních službách, se vyžaduje k poskytování těchto služeb souhlas, který musí být svobodný a informovaný ve smyslu § 31.Za nezletilého uděluje souhlas jeho zákonný zástupce, pokud neplatí výjimka, že nezletilý je již rozumově způsobilý.

Pokud jde o novorozence, tedy osobu nezletilou, právní úkony za něj činí na základě čl. 6 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a Občanského zákoníku č.89/2012 Sb. zákonný zástupce - / rodič, opatrovník, osoba stanovená soudem/

Výjimkou z tohoto pravidla je situace popsána v § 38 zák.o zdrav. službách, kdy je nezletilému povinnost poskytnou zdravotní službu i bez souhlasu zákonného zástupce jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví a pokud je u něj podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

Shrnutí:

- Právně způsobilá rodička je sama za sebe oprávněna odmítnout zdravotnickou péči kdykoliv. Musí být o tom proveden písemný záznam do zdravotnické dokumentace.
- Za dítě má rodička jako zákonný zástupce právo odmítnout další hospitalizaci tehdy, není-li v daný moment dítě akutně ohroženo na zdraví.
- Lékař je povinen rodičku řádně poučit o rizicích a důsledcích jejího jednání, pokud rodička i nadále trvá na svém, musí provedené písemné vyjádření projev vůle respektovat a vše řádně zaprotokolovat, včetně svědků.
- **Pokud je dítě akutně ohroženo na zdraví, je lékař povinen provést nutné a neodkladné výkony. Na odmítnutí takové péče ze strany zákonných zástupců není oprávněný nárok a poskytovatel zdravotní péče není povinen brát na něj zřetel.**

Důležitá telefonní čísla:

- Zdravotnická záchranná služba ČR - 155
 - Hasiči ČR - 150
 - Policie ČR - 158
 - Evropské tísňové číslo - 112
- porodní sál Vyškov 517 315 333
oddělení šestinedělí 517 315 340

V této souvislosti jsem měla možnost klást doplňující otázky a zeptat se na vše, co pokládám za podstatné a moje dotazy mi byly lékařem zodpovězeny, prohlašuji, že jsem podaným informacím a vysvětlením plně porozuměla, považuji mé poučení za dostatečné a na základě svobodné vůle a poskytnutých informací podepisuji tento informovaný souhlas.

podpis rodičky.....

podpis lékaře.....

Ve Vyškově dne.....